

[CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)]
AAN MARGARETHA DE HERTOGHE VAN OSMAEL (PASGELD)
6 JANUARI 1645
3866

Samenvatting: Huygens stuurt Margaretha de Hertoghe van Osmael een exemplaar van Corneilles *Le menteur*, met twee gedichten die daarop betrekking hebben. Hij verwijst naar muziek die hij bij haar heeft gehoord op 4 januari 1645.

Bijlagen: *Le menteur* (Corneille 1642); ‘À Monsieur Corneille sur sa comédie *Le menteur*’ (Huygens 1644; gedicht).

De brief werd door Margaretha de Hertoghe op 9 januari 1646 (niet bewaard gebleven?) beantwoord met een gedicht, ‘Epigramme pour Monsieur de Zulecom’ (Gedichten 4, p. 18). Hierop volgden van Huygens, ‘À Mademoiselle d’Osmael’ (9 januari 1646; Gedichten 4, pp. 18-19); van Margaretha de Hertoghe, ‘Pour Monsieur de Zulecom’ (10 januari 1646; Gedichten 4, p. 19); van Huygens, ‘Conclusion: À Mademoiselle d’Osmael’ (10 januari 1646; Gedichten 4, pp. 19-20); van Margaretha, ‘Épigramme sans conclusion’ (11 januari 1646; Gedichten 4, p. 20); en tenslotte van Huygens, ‘Response à la reprise de Mademoiselle d’Osmael’ (11 januari 1646; Gedichten 4, pp. 20-21). Huygens stuurde afschriften van de volledige gedichtenuitwisseling aan Barlaeus, met zijn brief van 25 januari 1645 (Worp 4, nr. 3882, pp. 121-122), welke laatste daarop in zijn brief van 28 januari 1646 (Worp 4, nr. 3884, pp. 122-123) op reageerde.

Primaire bron: Den Haag, Kon. Bibl., Hs. KA XLIX, dl. 2, p. 269: klad (autograaf).

Vroegere uitgaven: Jonckbloet 1890, p. 73 (n. 1): onvolledig (<Je ne haste ... pour luy-mesme.>).

— Worp 4, nr. 3866, p. 113: onvolledig (<Je me haste ... vostre hérémitage>).

Naam: Pierre Corneille.

Glossarium: musique (muziek).

Transcriptie

À Mademoiselle d’Osmael, à Pasgeld.
6 Janvier 1645.

Mademoiselle,

Je me haste à vous envoyer *Le menteur* de Corneille, de peur de passer pour luy-mesme. Le voyci donq dans l’équipage dont j’eus l’honneur de vous parler avant-hier, quand j’eusse mieux faict de m’en taire pour moins interrompre la belle musique dont il vous plust nous regaler. Il vous divertira une couple d’heures en vostre hérémitage.

Si ensuite vous vous amusez à un caprice de ma façon, que j’y adjouste, peut-estre trouverez aussi estrange que l’auteur à qui on l’a envoyé, de veoir louer un homme, en le blasant. Et de faict, le compliment est nouveau. Après que vous serez saoule de toutes ces menteries, je vous supplierez très-humblement, Mademoiselle, de me recuyer les imprimées, qui ne sont pas à moy. Mais avant que de l’estre obligez de me garder un peu de place pour une verité, c’est que j’ay de la peine à ne croire menteur tout homme qui présume se dire plus que je ne suis, etc.

Vertaling

Aan mejuffrouw [Margaretha de Hertoghe van] Osmael, op Pasgeld.
6 januari 1645.

Mejuffrouw,

Ik stuur u hierbij zo snel mogelijk ¹*Le menteur* van Corneille, uit angst ervoor te worden uitgemaakt. Hier is hij nu in het ²gezelschap, waarover ik u eergisteren sprak, toen ik er beter over had kunnen zwijgen, om de mooie ³muziek waarop u ons onthaalde, wat minder te onderbreken. Hij zal u enige uren in uw ⁴kluizenaarsbestaan vermaken.

Als u zich daarna kunt vermaken met een ⁵gril van mijn hand die ik eraan toevoeg, vindt u het misschien even vreemd als de auteur [Corneille zelf], aan wie het ook is ⁶toegezonden, om een man geprezen te zien worden, terwijl men hem aan de kaak stelt. En inderdaad, het compliment is nieuw. Nadat u verzadigd bent van al dit gehuichel, zal ik u nederig verzoeken, mevrouw, mij het ⁷gedrukte terug te sturen, dat niet van mij is. Maar eerder dan verplicht te zijn mij van een beetje plaats te verzekeren voor een waarheid, stel ik vast dat ik moeite heb niet te geloven dat elke man een leugenaar is, die beweert dat hij meer is dan ik ben, enz.

¹ Pierre Corneille, *Le Menteur* (Parijs 1644).

² Huygens, 'À Monsieur Corneille, sur sa comédie *Le menteur*' (25 december 1645; Gedichten 4, pp. 11-12. Het lijkt onwaarschijnlijk, al is het niet onmogelijk, dat Huygens ook zijn Latijnse lofdicht, 'In præstantissimi poëtæ Gallici Cornelii comœdiam. quæ inscribitur *Mendax*' (28 december 1645; Gedichten 4, p. 12).

³ Uit Huygens' brief aan Barlæus van 12 januari 1646 (Worp 4, nr. 3868, p. 114) blijkt dat Huygens het bezoek aan Pasgeld samen met Barlæus bracht.

⁴ In zijn brief aan Barlæus van 12 januari 1645 (Worp 4, nr. 3868, p. 114) noemt Huygens de dames De Hertoghe 'eremitæ Pasgeldanæ.'

⁵ Huygens' lofdicht op *Le menteur*.

⁶ Huygens' beide lofdichten zijn inderdaad niet alleen in de Leidse uitgaven van 1645 en later maar ook in de Franse herdrukken van 1648 en later opgenomen.

⁷ Kennelijk het exemplaar van *Le menteur* zelf.
